

การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการ สาธารณสุขในการจัดการ เหตุรำคาญและกิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ จังหวัดอุดรธานี

สมพร แวงแก้ว
กลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี

ความเป็นมาและความสำคัญ

ปัญหา
เหตุ
รำคาญ
กิจการ
ที่เป็น
อันตราย
ต่อสุขภาพ

1.ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม-สุขภาพอนามัย
ประชาชน

2.เกี่ยวข้องกับหน่วยงานและกฎหมายหลายส่วน

3.ทำให้มีความซับซ้อน นำไปสู่ความล่าช้า

4.ไม่มีสรุปข้อมูลสถานการณ์ปัญหาข้อ
ร้องเรียน

5.มีการรวบรวมข้อมูลการควบคุมเหตุรำคาญ
ของ อปท.

6.เจตนารมณ์ของกฎหมายการสาธารณสุข
มุ่งแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

7.มุ่งให้ อปท.ใช้กฎหมายควบคุมเหตุรำคาญ

8.มุ่งให้ผู้ประกอบการดำเนินการตาม
ข้อบัญญัติ ของ อปท.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ข้อร้องเรียนเหตุรำคาญ จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาผลการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในการจัดการเหตุรำคาญและกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของคณะกรรมการเปรียบเทียบจังหวัดอุดรธานี

วัสดุและวิธีการศึกษา

รูปแบบเป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์ภาคตัดขวาง (Cross-sectional analytical study)

สถานที่ศึกษา: จังหวัดอุดรธานี

ระยะเวลาศึกษา: มกราคม - สิงหาคม 2565

ประชากร: องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับเทศบาลนคร

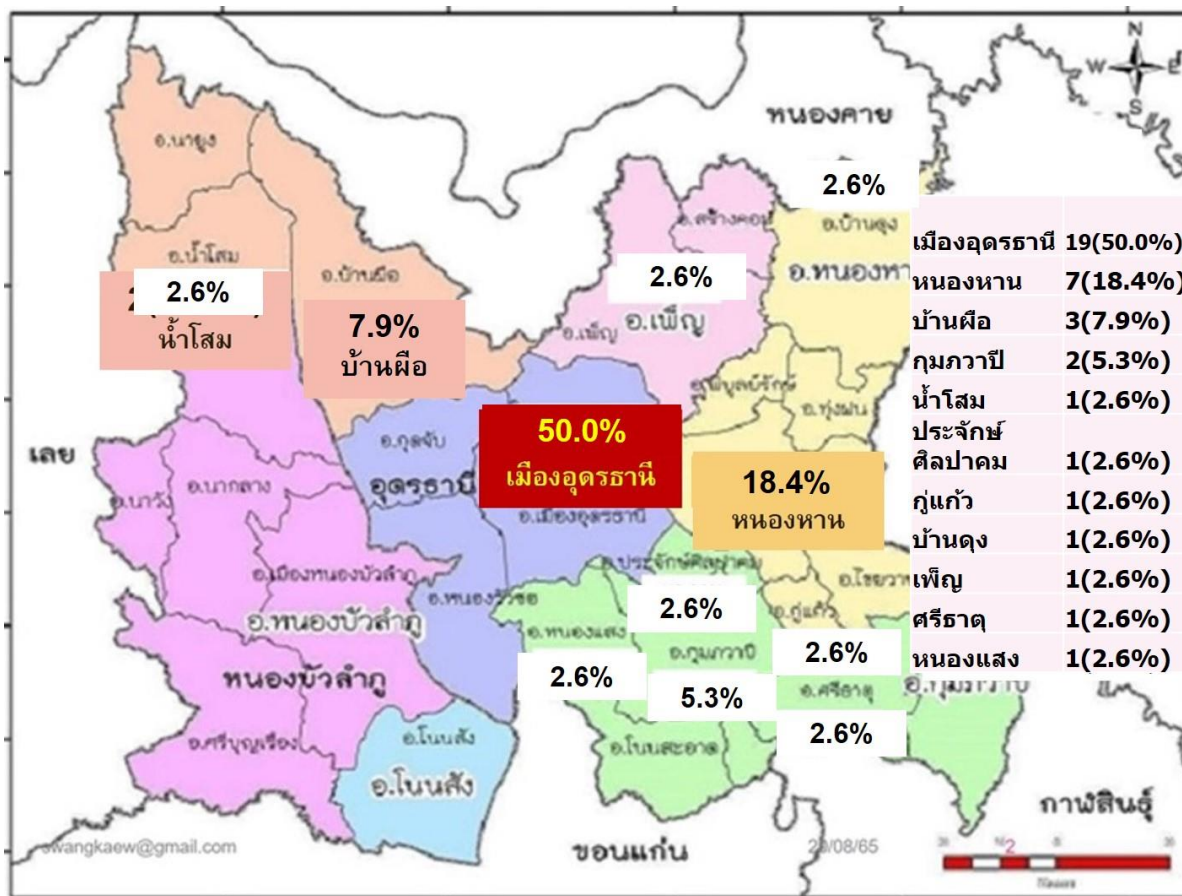
เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล ในจังหวัดอุดรธานี 19 แห่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบบันทึกข้อมูล 2 ชุด
ย้อนหลัง 3 ปี (2563 – 2565) ของกลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อม
และอาชีวอนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี

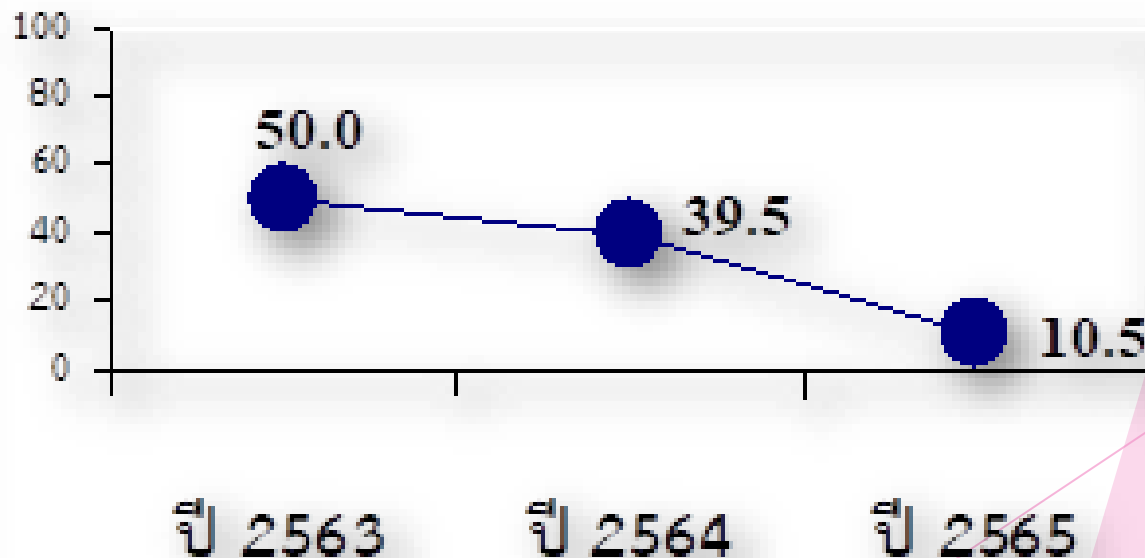
1. สรุปผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงข้อร้องเรียนเหตุรำคาญ
2. การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขในการจัดการเหตุรำคาญจากรายงานการประชุมของคณะกรรมการเปรียบเทียบจังหวัดอุดรธานี

ผลการศึกษา

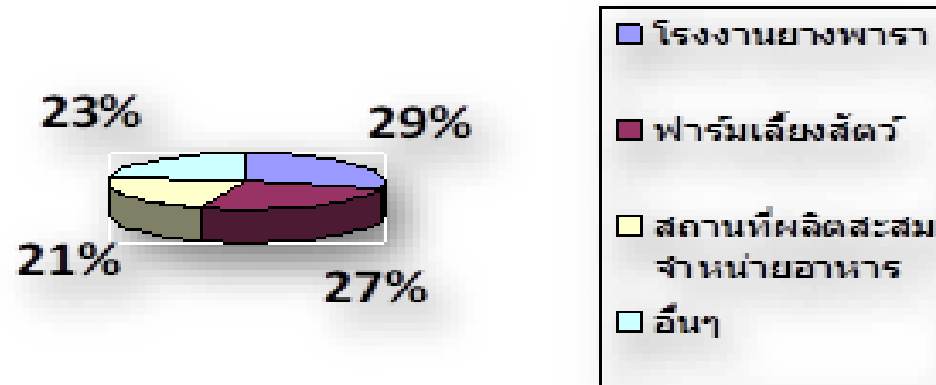
1.สถานการณ์ข้อร้องเรียนเหตุรำคาญและกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ จังหวัดอุดรธานี มี 11 อำเภอ ของทั้งหมด 20 อำเภอ ร้อยละ 55.00

**ข้อร้องเรียนเหตุรำคาญ มี 38 เรื่อง
มากที่สุดเกิดในเขต อบต. ร้อยละ 51.4
ลดลงร้อยละ 21.0 ลดจากปี 2563
ร้อยละ 50.0 เป็น 10.5 ปี 2565**

ประเภทที่เกิดเหตุรำคาญพบ มากที่สุดคือกลิ่น เหม็นโรงงานยางพารา ร้อยละ 28.9

ข้อเสนอแนะการแก้ไขของเจ้าพนักงานสาธารณสุข
 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี มากที่สุดคือ
 -ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นบังคับใช้กฎหมาย ร้อยละ 61.1
 -ให้ผู้ประกอบการแก้ไขปัญหากลิ่นเหม็น ร้อยละ 38.9

การควบคุมเหตุรำคาญของเจ้าพนักงานท้องถิ่น จังหวัดอุดรธานี

ผลการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขของ คณะกรรมการเปรียบเทียบจังหวัดอุดรธานี

เกณฑ์พิจารณาเปรียบเทียบปรับ จังหวัดอุดรธานี

- ความผิดครั้งที่ 1 ปรับร้อยละ 10 ของโทษปรับสูงสุด**
- ครั้งที่ 2 ปรับร้อยละ 20 ของโทษปรับสูงสุด**
- ครั้งที่ 3 ส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดี**

**กลุ่มที่นำเข้าเปรียบเทียบคดีของคณะกรรมการเปรียบเทียบ
จังหวัดอุดรธานี มี 20 เรื่อง
ปี 2565 ลดลง ร้อยละ 99.1 จากปี 2563**

มาตราที่ลงโทษปรับมากที่สุดคือ

- มาตรา 71 (ฝ่าฝืนข้อบังคับ อปท.) ร้อยละ 31.4,**
- มาตรา 80 (ฝ่าฝืนคำสั่ง อปท.) ร้อยละ 25.7**
- ค่าปรับเฉลี่ย 13,458.33 บาทต่อคดี**

**มากที่สุดคือมลพิษทางกลิ่นและฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต
โรงพักสุกร จำนวน 63,750 บาท**

สรุปผลการศึกษา

1. กลุ่มข้อร้องเรียนเหตุรำคาญที่ไม่ได้นำเข้าเปรียบเทียบคดี ในปี 2565 ลดลงร้อยละ 21.0 จากปี 2563 ซึ่งสอดคล้องกับการวิเคราะห์เรื่องร้องเรียนของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดอุดรธานี ในปี 2563 พบมากที่สุดคือเรื่องเหตุรำคาญ (สมชาย สัตยวัน และ ศิริศักดิ์ เหล่าจันทาม; 2563)

2. จังหวัดอุดรธานี สามารถจัดการปัญหาข้อร้องเรียนเหตุรำคาญยุติเรื่องได้ ร้อยละ 80 แหล่งที่ก่อให้เกิดปัญหาเหตุรำคาญมากที่สุดคือกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยมีข้อเสนอแนะการแก้ไขของเจ้าพนักงานสาธารณสุข มากที่สุดคือให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการบังคับใช้กฎหมาย

สรุปผลการศึกษา (ต่อ)

3. ผลการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ของคณะกรรมการเปรียบเทียบ ปี 2565 ลดลงร้อยละ 99.1 จากปี 2563

ประเภทความผิดมากที่สุดคือ

-**มาตรา 33** (ฝ่าฝืนข้อห้ามดำเนินการตามประเภทที่มีข้อบัญญัติ
ท้องถิ่นควบคุม)

-**มาตรา 28 และมาตรา 25** (ละเมิดคำสั่งให้แก้ไขเหตุรำคาญและ
กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ)

- **อปท. ควรปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน**

ที่กำหนดไว้ใน พรบ.การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (การ
สำรวจกิจการที่ต้องขออนุญาต การรับคำขออนุญาต การตรวจสอบเอกสาร
การตรวจสอบลักษณะ การติดตามให้ยื่นคำขออนุญาตก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ
การวิเคราะห์และสรุปผลการออกใบอนุญาตปีละ 1 ครั้ง)
(พรรณวาท อุดมผล; 2563)

สรุปผลการศึกษา (ต่อ)

ข้อเสนอแนะจากการศึกษานี้ อาจนำวิธีการดำเนินการของจังหวัดอุดรธานีไปใช้เพื่อลดข้อร้องเรียนในจังหวัดอื่นๆ ได้กรณีที่บริบทหรือมีเหตุรำคาญลักษณะใกล้เคียงกัน

4. จากกรณีศึกษา ที่ผู้ต้องหาเป็นเกษตรกรรายย่อยและได้ประกอบอาชีพสุจริต ไม่ได้ส่อเจตนาทำความผิดร้ายแรง ไม่สมควรได้รับโทษจำคุก จึงมีมติเปรียบเทียบปรับเพียงร้อยละ 10 ของโทษปรับสูงสุดเท่านั้น

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการเปรียบเทียบ เห็นควรให้มีการจำแนกประเภทกิจการ เป็น 3 ประเภท คือ กิจการขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และพิจารณาเปรียบเทียบปรับกำหนดให้แยกตามประเภทกิจการ โดยใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการเปรียบเทียบจังหวัด

สรุปผลการศึกษา (ต่อ)

5. ผลจากการศึกษานี้ ทำให้ทราบว่า การเปรียบเทียบคดีเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่ง

ที่ใช้เบี่ยงเบนคดีที่เป็นความผิดเล็กๆ น้อยๆ ออกจากศาล เพื่อช่วยในการลดปริมาณคดีขึ้นสู่ศาล เนื่องจากการเปรียบเทียบคดีทำให้ความผิดเล็กๆ น้อยๆ สามารถเลิกกันได้ชั้นเจ้าพนักงาน ซึ่งจะมีผลดีแก่ตัวผู้กระทำผิดในแง่ที่ว่าทำให้เกิดความรวดเร็วในการดำเนินการ และตัวผู้กระทำผิดเองก็ไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาในชั้นศาล อันจะทำให้เกิดตราบาป (Stigma) ในทางอาญา หรือมลทินติดตัวกับผู้กระทำผิด

สรุปได้ว่า การบังคับใช้กฎหมายการสาธารณสุขในการจัดการเหตุรำคาญ จังหวัดอุดรธานี มีกระบวนการที่เป็นระบบ ทำให้ลดข้อร้องเรียนได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

ขอบคุณ

สวัสดี

